

get nogle konstruktive skridt til at bekæmpe brugen af illegal arbejdskraft.

Indenrigsministeriet har noteret sig disse positive tilkendegivelser.

13. 2. Forslagets nærmere udformning

Bygge-, Anlægs og Trækartellet forespørger, hvorvidt lovforslaget er med til yderligere at umuliggøre etableringen af enmandsfirmaer for tredjelandssstatsborgere i Danmark.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at en tredjelandssstatsborger, der tager lønnet eller ulønnet beskæftigelse for et sådant enmandsfirma, skal have arbejdstilladelse i sædvanligt omfang, og at den bygherre, der måtte indgå aftale med et enmandsfirma, der beskæftiger tredjelandssstatsborgere uden arbejdstilladelse, vil kunne straffes for medvirken til overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59, stk. 2, efter de sædvanlige regler herom.

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet forespørger, om det med lovændringen nu er bygherrens ansvar at sikre sig, at entreprenøren ikke benytter illegal udenlandsk arbejdskraft.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at en bygherre, der er den pågældende udlændings arbejdsgiver – i overensstemmelse med den nuværende retstilstand – kan straffes efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 59, stk. 2, hvis der foreligger forsæt eller uagtsomhed. En bygherre, der ikke er den pågældende udlændings arbejdsgiver, men indgår aftale med en entreprenør, der er den pågældendes arbejdsgiver, kan endvidere – ligeledes i overensstemmelse med den nuværende retstilstand – straffes for forsætlig eller uagtsom medvirken til overtrædelse af § 59, stk. 2, straffelovens § 23. Er bygherren et aktie- eller anpartsselskab, er der endvidere i udlændingelovens § 61 hjemmel til, at også aktieselskaber m.v. (juridiske personer) kan straffes efter reglerne i straffelovens kapitel 5. Et strafansvar for bygherren i den enkelte sag forudsætter i alle tilfælde, at der er bevismæssigt grundlag herfor.

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination har forståelse for formålet med lovforslaget, men bemærker, at forslaget dog kan have visse utilsigtede virkninger – både i forbindelse med ansættelse og ved Told og Skats, Arbejdstilsynets og/eller politiets målrettede aktioner mod ulovlige ansættelsesforhold. Af frygt for at beskæftige ulovlig arbejdskraft

kan arbejdsgivere komme til at føre en selektiv kontrol af, om ansøgerne er i besiddelse af de nødvendige tilladelser. Kontrollen vil i praksis tage udgangspunkt i typisk ansøgerens hudfarve. Myndighederne vil kunne føre samme selektive kontrol ved særlige indsatser for at afdække ulovlig beskæftigelse, ved at det først og fremmest vil være personer, der synligt adskiller sig fra majoritetsdanskere, der vil pådrage sig myndighedernes opmærksomhed. Det foreslås på den baggrund, at det klart fremgår af lovteksten, at både arbejdsgivernes foranstaltninger for at sikre, at en arbejdstager er i besiddelse af de fornødne tilladelser, og myndighedernes udlændingekontrol skal udøves uden hensyntagen til race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, jf. artikel 1 i FN's racediskriminationskonvention. Herudover vil det være hensigtsmæssigt at ændre § 4 i lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. således, at den giver reel beskyttelse mod selektiv, diskriminerende kontrol af, om etniske minoriteter er i besiddelse af arbejds- og opholdstilladelse.

Nævnet for Etnisk Ligestilling finder det som udgangspunkt særdeles positivt, at det fremgår af lovforslaget, at et antal politikredse har gennemført målrettede aktioner sammen med andre myndigheder med henblik på at opklare sager om overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 2, og at der lægges op til en yderligere intensivering af denne indsats. Samtidig skal nævnet dog pege på henvendelser fra erhvervsdrivende med anden etnisk oprindelse, der har oplevet ovennævnte situationer som diskriminerende, fordi det opleves som en rutinemæssig kontrol og ikke som en kontrol på baggrund af en konkret begrundet mistanke. Der gøres derfor opmærksom på, at det vil være hensigtsmæssigt i bemærkningerne at understrege, at den intensiverede indsats ikke må antage karakter af chikane over for arbejdsgivere med anden etnisk oprindelse.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at myndighedernes kontrolforanstaltninger og efterforskningsvirksomhed generelt skal udøves i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's racediskriminationskonvention. Dette gælder også ved politiets kontrol af, om der foreligger ulovlige ansættelsesforhold. Politiet vil således ikke alene ud fra udseendet på den eller de personer, der ønskes kontrolleret, kunne udøve en sådan kontrol.